

Bruxelles, den 15. marts 2019
(OR. en)

7182/19

**Interinstitutionel sag:
2018/0082(COD)**

**CODEC 622
AGRI 124
AGRILEG 49
PE 77**

ORIENTERENDE NOTE

fra:	Generalsekretariatet for Rådet
til:	Specialkomitéen for Landbrug/Rådet
Vedr.:	Forslag til EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS DIREKTIV om illoyal handelspraksis i relationer mellem virksomheder i fødevarerforsyningskæden - Resultat af Europa-Parlamentets førstebehandling (den 11.-14. marts 2019 i Strasbourg)

I. INDLEDNING

I overensstemmelse med artikel 294 i TEUF og den fælles erklæring om den praktiske gennemførelse af den fælles beslutningsprocedure¹ har der været en række uformelle kontakter mellem Rådet, Europa-Parlamentet og Kommissionen med henblik på at opnå enighed om denne sag ved førstebehandlingen og således undgå andenbehandling og forligsprocedure.

¹ EUT C 145 af 30.6.2007, s. 5.

I denne forbindelse fremsatte formanden for Udvalget om Landbrug og Udvikling af Landdistrikter, Czesław Adam SIEKIERSKI (PPE, PL), et kompromisændringsforslag (ændringsforslag 142) til forslaget til direktiv på vegne af Udvalget om Landbrug og Udvikling af Landdistrikter. Der var opnået enighed om dette ændringsforslag under ovennævnte uformelle kontakter.

Desuden fremsatte formanden for Udvalget om Landbrug og Udvikling af Landdistrikter, Czesław Adam SIEKIERSKI (PPE, PL), to ændringsforslag (ændringsforslag 143 og ændringsforslag 144), der indeholdt en erklæring fra Europa-Parlamentet og en fælles erklæring fra Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen.

II. AFSTEMNING

Ved afstemningen den 12. marts 2019 vedtog plenarforsamlingen kompromisændringsforslaget (ændringsforslag 142) til forslaget til direktiv. Det således ændrede kommissionsforslag udgør Parlamentets førstebehandlingsholdning, som er indeholdt i dets lovgivningsmæssige beslutning, jf. bilaget til denne note². Plenarforsamlingen vedtog også ændringsforslag 143 og 144, der indeholdt erklæringerne.

Parlamentets holdning svarer til, hvad institutionerne tidligere var blevet enige om. Rådet skulle således kunne godkende Parlamentets holdning.

Retsakten vil derefter blive vedtaget med den ordlyd, der svarer til Parlamentets holdning.

² Den udgave af Parlamentets holdning, der findes i den lovgivningsmæssige beslutning, er forsynet med angivelse af de ændringer, der er foretaget i Kommissionens forslag. Tilføjelser til Kommissionens tekst er fremhævet med *fed skrift og kursiv*. Udgået tekst er angivet med "■".

Illoyal handelspraksis i relationer mellem virksomheder i fødevareforsyningskæden *I**

Europa-Parlamentets lovgivningsmæssige beslutning af 12. marts 2019 om forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om illoyal handelspraksis i relationer mellem virksomheder i fødevareforsyningskæden (COM(2018)0173 – C8-0139/2018 – 2018/0082(COD))

(Almindelig lovgivningsprocedure: førstebehandling)

Europa-Parlamentet,

- der henviser til Kommissionens forslag til Europa-Parlamentet og Rådet (COM(2018)0173),
 - der henviser til artikel 294, stk. 2, og artikel 43, stk. 2, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, på grundlag af hvilke Kommissionen har forelagt forslaget for Parlamentet (C8-0139/2018),
 - der henviser til artikel 294, stk. 3, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde,
 - der henviser til den forelagte begrundede udtalelse inden for rammerne af protokol nr. 2 om anvendelse af nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet af den svenske Riksdag, der foreholder, at udkastet til lovgivningsmæssig retsakt ikke overholder nærhedsprincippet,
 - der henviser til udtalelse af 19. september 2018 fra Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg³,
 - der henviser til udtalelse af 4. juli 2018 fra Regionsudvalget⁴,
 - der henviser til, at det kompetente udvalg har godkendt den foreløbige aftale i henhold til forretningsordenens artikel 69f, stk. 4, og at Rådets repræsentant ved skrivelse af 14. januar 2019 forpligtede sig til at godkende Europa-Parlamentets holdning, jf. artikel 294, stk. 4, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde,
 - der henviser til forretningsordenens artikel 59,
 - der henviser til betænkning fra Udvalget om Landbrug og Udvikling af Landdistrikter og udtalelser fra Udvalget om det Indre Marked og Forbrugerbeskyttelse, Udviklingsudvalget og Udvalget om Miljø, Folkesundhed og Fødevarer sikkerhed (A8-0309/2018),
1. vedtager nedenstående holdning ved førstebehandling;

³ EUT C 440 af 6.12.2018, s. 165.

⁴ EUT C 387 af 25.10.2018, s. 48.

2. godkender sin erklæring, der er vedføjet som bilag til denne beslutning;
3. godkender Parlamentets, Rådets og Kommissionens fælles erklæring, der er vedføjet som bilag til denne beslutning;
4. anmoder om fornyet forelæggelse, hvis Kommissionen erstatter, i væsentlig grad ændrer eller agter i væsentlig grad at ændre sit forslag;
5. pålægger sin formand at sende Parlamentets holdning til Rådet og Kommissionen samt til de nationale parlamenter.

Europa-Parlamentets holdning fastlagt ved førstebehandlingen den 12. marts 2019 med henblik på vedtagelse af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/... om urimelig handelspraksis i relationer mellem virksomheder i *landbrugs- og fødevareforsyningskæden*

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 43, stk. 2,

under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen,

efter fremsendelse af udkast til lovgivningsmæssig retsakt til de nationale parlamenter,

under henvisning til udtalelse fra Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg⁵,

under henvisning til udtalelse fra Regionsudvalget⁶,

efter den almindelige lovgivningsprocedure⁷, og

⁵ EUT C 440 af 6.12.2018, s. 165.

⁶ EUT C 387 af 25.10.2018, s. 48.

⁷ Europa-Parlamentets holdning af 12.3.2019.

ud fra følgende betragtninger:

- (1) *Inden for landbrugs- og fødevareforsyningskæden er store uligheder med hensyn til forhandlingsposition mellem leverandører og købere af landbrugs- og fødevarer et udbredt fænomen. Disse uligheder med hensyn til forhandlingsposition kan resultere i urimelig handelspraksis, når større og mere magtfulde handelspartnere forsøger at påtvinge visse former for praksis eller bestemte kontraktforhold, som er til deres fordel, i forbindelse med en salgstransaktion. En sådan praksis kan f.eks.: klart afvige fra god praksis på handelsområdet, være i strid med god tro og redelig handlemåde og være ensidigt påtvunget en handelspartner af en anden handelspartner; påtvinge en urimelig og uforholdsmæssig overførsel af økonomisk risiko fra en handelspartner til en anden; eller påtvinge en handelspartner en væsentlig ubalance mellem rettigheder og forpligtelser. Visse former for praksis kan være åbenlyst urimelige, selv om begge parter indgår aftale herom. Der bør indføres en EU-minimumsstandard for beskyttelse mod urimelig handelspraksis for at mindske forekomsten af denne praksis, som kan have en negativ indvirkning på landbrugsbefolkningens levestandard. Tilgangen med minimumsharmonisering i dette direktiv giver medlemsstaterne mulighed for at vedtage eller opretholde nationale bestemmelser, der er mere vidtrækkende end den urimelige handelspraksis, der er opført i dette direktiv.*

- (2) I tre publikationer fra Kommissionen siden 2009 (Kommissionens meddelelse af 28. oktober 2009 om en bedre fungerende fødevareforsyningskæde i Europa, Kommissionens meddelelse af 15. juli 2014 om bekæmpelse af illoyal handelspraksis i business-til-business-fødevareforsyningskæden og Kommissionens rapport af 29. januar 2016 om illoyal handelspraksis i business-til-business-fødevareforsyningskæden) har fokus været rettet mod, hvordan fødevareforsyningskæden fungerer, herunder forekomsten af urimelig handelspraksis. ■ Kommissionen har foreslået en række ønskelige egenskaber ved de nationale og frivillige rammer for styring af urimelig handelspraksis i fødevareforsyningskæden. Ikke alle disse egenskaber er blevet en del af den retlige ramme eller de frivillige ordninger for styring i medlemsstaterne, og forekomsten af denne praksis er således stadig et fokusområde i de politiske drøftelser i Unionen.
- (3) *Det af Kommissionen ledede Forum på Højt Plan for en Bedre Fungerende Fødevareforsyningskæde godkendte i 2011 en række principper for god praksis inden for vertikale relationer i fødevareforsyningskæden, som der var opnået enighed om blandt organisationer, der repræsenterede et flertal af aktørerne i denne kæde. Disse principper udgør grundlaget for forsyningskædeinitiativet (SCI), der blev iværksat i 2013.*

- (4) Europa-Parlamentet opfordrede i sin beslutning af 7. juni 2016 om illoyal handelspraksis i fødevarekæden⁸ Kommissionen til at fremlægge et forslag til en retlig ramme på EU-plan, som omhandler illoyal handelspraksis. Rådet opfordrede i sin konklusion af 12. december 2016 om styrkelse af landbrugernes stilling i fødevareforsyningskæden og bekæmpelse af illoyal handelspraksis Kommissionen til tilpas hurtigt at gennemføre en konsekvensanalyse med henblik på at foreslå en lovgivningsmæssig EU-ramme eller ikke-lovgivningsmæssige foranstaltninger til imødegåelse af illoyal handelspraksis. Kommissionen udarbejdede en konsekvensanalyse på baggrund af både en åben offentlig høring og en række målrettede høringer. *Under lovgivningsproceduren fremlagde Kommissionen desuden oplysninger, ifølge hvilke de større aktører udgør en betydelig andel af den samlede produktionsværdi.*

- (5) En række forskellige aktører i **landbrugs- og** fødevareforsyningskæden beskæftiger sig med forskellige led af **landbrugs- og** fødevarers produktion, forarbejdning, markedsføring, distribution og detailsalg. Denne kæde er klart den vigtigste kanal til forsyning af **landbrugs- og** fødevarer "fra jord til bord". De nævnte aktører handler med **landbrugs- og** fødevarer, dvs. primære landbrugsvarer, herunder fiskevarer og akvakulturprodukter som opført i bilag I til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF)■, og ■ varer, som ikke er opført i bilaget, men som er forarbejdet **til konsum ved hjælp af** varer, **der er opført i nævnte bilag**.
- (6) Der er en vis forretningsrisiko ved al økonomisk aktivitet, men landbrugsproduktion er et særlig usikkert område på grund af afhængigheden af biologiske processer, **og da vejrforholdene også spiller ind. Denne usikkerhed øges**, da landbrugs- og fødevarer i større eller mindre omfang er letfordærlige og sæsonbetingede ■. I lyset af en landbrugspolitik, der er blevet markant mere markedsorienteret end tidligere, er beskyttelse mod urimelig handelspraksis blevet vigtigere for aktørerne i **landbrugs- og** fødevareforsyningskæden ■.

- (7) *En sådan urimelig handelspraksis kan navnlig have en negativ indvirkning på landbrugsbefolkningens levestandard. Denne indvirkning betragtes enten som direkte, da den vedrører landbrugsproducenter og deres sammenslutninger som leverandører, eller som indirekte som følge af en overvæltning af konsekvenserne af urimelig handelspraksis i landbrugs- og fødevareforsyningskæden på en måde, som har en negativ indvirkning på primærproducenter i denne kæde.*
- (8) De fleste ■ medlemsstater, men ikke alle, har særlige nationale bestemmelser, der beskytter leverandører mod urimelig handelspraksis, som forekommer i relationer mellem virksomheder i **landbrugs- og fødevareforsyningskæden**. Selv hvis der er mulighed for at gøre brug af aftaleretten eller selvreguleringsinitiativer, begrænses denne muligheds praktiske værdi af frygten for handelsrepressalier mod personer, som klager, **og af de medfølgende finansielle risici ved at udfordre en sådan praksis**. Visse medlemsstater, som har særlige bestemmelser om urimelig handelspraksis ■, overlader derfor håndhævelsen af sådanne bestemmelser til administrative myndigheder. Der er imidlertid stor forskel på medlemsstaternes bestemmelser om urimelig handelspraksis, for så vidt sådanne bestemmelser findes.

- (9) Aktørernes antal og størrelse varierer i de forskellige led i *landbrugs- og fødevareforsyningskæden*. Forskellene med hensyn til forhandlingsposition, *som svarer til leverandørens økonomiske afhængighed af køberen, kan sandsynligvis føre til, at større aktører pålægger mindre aktører urimelig handelspraksis. En dynamisk tilgang, der er baseret på leverandørens og køberens relative størrelse for så vidt angår omsætning, bør give bedre beskyttelse mod urimelig handelspraksis for de aktører, der har mest brug for det.* Urimelig handelspraksis er særlig skadelig for små og mellemstore virksomheder (SMV'er) i *landbrugs- og fødevareforsyningskæden. Virksomheder, som er større end SMV'er, men hvis årlige omsætning ikke overstiger 350 000 000 EUR, bør også være beskyttet mod urimelig handelspraksis for at undgå, at omkostningerne i forbindelse med en sådan praksis videreføres til landbrugsproducenter. Effekten af overvæltning på landbrugsproducenter synes at være særlig stor for virksomheder med en årlig omsætning på op til 350 000 000 EUR.* Beskyttelsen af leverandører *af landbrugs- og fødevarer, herunder forarbejdede produkter, i mellemleddene kan også være med til at undgå, at handel ledes væk fra landbrugsproducenter og deres sammenslutninger, som producerer forarbejdede produkter, og over til leverandører, der ikke er beskyttet.*

- (10) *Den beskyttelse, som fastsættes ved dette direktiv, bør gavne landbrugsproducenter og fysiske eller juridiske personer, der leverer landbrugs- og fødevarer, herunder producentorganisationer, uanset om de er anerkendt eller ej, og sammenslutninger af producentorganisationer, uanset om de er anerkendt eller ej, med forbehold af deres relative forhandlingsposition. Disse producentorganisationer og sammenslutninger af producentorganisationer omfatter kooperativer. Disse producenter og personer er særlig sårbare over for urimelig handelspraksis og er mindst i stand til at overvinde den, uden at det får konsekvenser for deres økonomiske levedygtighed. Hvad angår de kategorier af leverandører, som bør beskyttes i henhold til dette direktiv, er det værd at bemærke, at en væsentlig andel af de kooperativer, der består af landbrugere, er virksomheder, som er større end SMV'er, men hvis årlige omsætning ikke overstiger 350 000 000 EUR.*

- (11) *Dette direktiv bør omfatte kommercielle transaktioner, uanset om de foregår mellem virksomheder eller mellem virksomheder og offentlige myndigheder, da offentlige myndigheder, når de køber landbrugs- og fødevarer, bør leve op til de samme standarder. Dette direktiv bør finde anvendelse på alle offentlige myndigheder, der agerer som købere.*
- (12) *Leverandører i Unionen bør ikke kun beskyttes mod urimelig handelspraksis, som udøves af købere, der er etableret i samme medlemsstat som leverandøren eller i en anden medlemsstat end leverandøren, men også mod urimelig handelspraksis, som udøves af købere, der er etableret uden for Unionen. En sådan beskyttelse kan forhindre eventuelle utilsigtede konsekvenser såsom valg af etableringssted på grundlag af gældende bestemmelser. Leverandører, der er etableret uden for Unionen, bør også være omfattet af beskyttelse mod urimelig handelspraksis, når de sælger landbrugs- og fødevarer til Unionen. Ikke alene er sådanne leverandører lige så sårbare over for urimelig handelspraksis, men et bredere anvendelsesområde kan også forhindre en utilsigtet omledning af handelen til leverandører, der ikke er beskyttet, hvilket ville svække beskyttelsen af leverandører i Unionen.*
- (13) *Visse tjenesteydelser i tilknytning til salg af landbrugs- og fødevarer bør være omfattet af dette direktivs anvendelsesområde.*

- (14) Dette direktiv bør gælde for handelspraksis udvist hos større *aktører over for aktører med en svagere forhandlingsposition. De forskellige aktørers årlige omsætning udgør en passende tilnærmelsesværdi for den relative forhandlingsposition. Selv om dette kriterium er en tilnærmelse, skaber det forudsigelighed for aktører for så vidt angår deres rettigheder og forpligtelser i medfør af dette direktiv. En øvre grænse bør hindre, at beskyttelse gives til aktører, som ikke er sårbare, eller som er betydeligt mindre sårbare end deres mindre partnere eller konkurrenter. Derfor fastsættes ved dette direktiv omsætningsbaserede kategorier af aktører, efter hvilke der ydes beskyttelse.*
- (15) Da urimelig handelspraksis kan forekomme på alle stadier ved salget af et *landbrugs- eller fødevarereprodukt*, ■ dvs. før, under eller efter en salgstransaktion, bør medlemsstaterne sikre, at dette direktiv gælder for denne praksis, uanset hvornår den forekommer.

- (16) Når det skal vurderes, om en bestemt handelspraksis er urimelig, er det vigtigt at mindske risikoen for at begrænse brugen af rimelige og effektivitetsfremmende aftaler mellem parterne. Der bør derfor sondres mellem de former for praksis, der fastlægges i klare og utvetydige vendinger i leveringsaftaler *eller efterfølgende aftaler* mellem parterne, og praksis, som forekommer, efter at transaktionen er indledt, uden *at de er blevet aftalt* på forhånd, således at det kun er ensidige og retrospektive ændringer af de nævnte klare og utvetydige vendinger, der er forbudt. Visse former for handelspraksis betragtes imidlertid som urimelige på grund af deres art og bør ikke være omfattet af parternes kontraktfrihed **I**.
- (17) *Forsinket betaling for landbrugs- og fødevarer, herunder for sen betaling for letfordærlige produkter, og annullering af ordrer på letfordærlige produkter med kort varsel har en negativ indvirkning på leverandørens økonomiske levedygtighed uden udlignende fordele. En sådan praksis bør derfor forbydes. I denne forbindelse bør der med henblik på dette direktiv fastlægges en definition af letfordærlige landbrugs- og fødevarer. De definitioner, der anvendes i EU-retsakter vedrørende fødevarelovgivning, angår andre mål, f.eks. sundhed og fødevarer sikkerhed, og er derfor ikke hensigtsmæssige med henblik på dette direktiv. Et produkt bør betragtes som letfordærligt, hvis det kan forventes at blive uegnet til salg inden for 30 dage efter leverandørens sidste handling i forbindelse med høst, produktion eller forarbejdning, uanset om produktet videreforarbejdes efter salget, og uanset om produktet efter salget håndteres i overensstemmelse med andre bestemmelser, navnlig fødevarer sikkerhedsbestemmelser. Letfordærlige produkter anvendes eller sælges normalt hurtigt. Betalinger for letfordærlige produkter, som foretages senere end 30 dage efter leveringen, 30 dage efter udløbet af en aftalt leveringsperiode, hvis produkterne leveres regelmæssigt, eller 30 dage efter datoen, hvor det beløb, der skal betales, fastsættes, er ikke forenelige med loyal handelspraksis. For at øge beskyttelsen af landbrugere og deres likviditet bør leverandører af andre landbrugs- og fødevarer ikke vente længere på betalingen end 60 dage efter leveringen, 60 dage efter udløbet af en aftalt leveringsperiode, hvis produkterne leveres regelmæssigt, eller 60 dage efter datoen, hvor det beløb, der skal betales, fastsættes. Disse begrænsninger bør udelukkende finde anvendelse på betalinger med tilknytning til salg af landbrugs- og*

fødevarer og ikke på andre betalinger som f.eks. efterbetalinger fra et kooperativ til dets medlemmer. I overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/7/EU⁹ bør det med henblik på nærværende direktiv også være muligt at anse datoen, hvor det beløb, der skal betales for en aftalt leveringsperiode, fastsættes, for at være datoen for udstedelse af fakturaen eller datoen for køberens modtagelse af fakturaen.

⁹ *Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/7/EU af 16. februar 2011 om bekæmpelse af forsinket betaling i handelstransaktioner (EUT L 48 af 23.2.2011, s. 1).*

- (18) *De bestemmelser om forsinket betaling, der er fastsat ved dette direktiv, udgør særlige bestemmelser for landbrugs- og fødevarerektoren i forhold til de bestemmelser om betalingsfrister, der er fastsat i direktiv 2011/7/EU. De bestemmelser om forsinket betaling, der er fastsat ved nærværende direktiv, bør ikke påvirke aftaler om klausuler om værdideling som omhandlet i artikel 172a i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1308/2013¹⁰. For at sikre at skoleordningen i henhold til artikel 23 i forordning (EU) nr. 1308/2013 er velfungerende, bør de bestemmelser om forsinket betaling, der er fastsat i nærværende direktiv, ikke finde anvendelse på betalinger, som en køber (dvs. støtteansøger) foretager til en leverandør inden for rammerne af skoleordningen. Under hensyntagen til udfordringerne for offentlige organer, der leverer sundhedspleje, med henblik på at prioritere sundhedspleje på en sådan måde, at den enkelte patients behov afvejes i forhold til de økonomiske midler, bør disse bestemmelser heller ikke gælde for offentlige organer, der leverer sundhedspleje, jf. artikel 4, stk. 4, litra b), i direktiv 2011/7/EU.*

¹⁰ *Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1308/2013 af 17. december 2013 om en fælles markedsordning for landbrugsprodukter og om ophævelse af Rådets forordning (EØF) nr. 922/72, (EØF) nr. 234/79, (EF) nr. 1037/2001 og (EF) nr. 1234/2007 (EUT L 347 af 20.12.2013, s. 671).*

- (19) *Druer og druemost til vinproduktion har særlige egenskaber, da druerne kun høstes i en meget begrænset periode af året, men anvendes til fremstilling af vin, som i nogle tilfælde først sælges mange år senere. For at tage højde for denne specielle situation har producentorganisationer og brancheorganisationer traditionelt set udarbejdet standardkontrakter til levering af sådanne produkter. Disse standardkontrakter fastlægger bestemmelser særlige betalingsfrister med ratebetalinger. Da disse standardkontrakter anvendes af leverandører og købere til flerårige ordninger, giver de både landbrugsproducenter en sikkerhed for langvarige salgsforbindelser og bidrager til stabiliteten i forsyningskæden. Hvor disse standardkontrakter er udarbejdet af en anerkendt producentorganisation, brancheorganisation eller sammenslutning af producentorganisationer, og er blevet gjort bindende af en medlemsstat i medfør af artikel 164 i forordning (EU) nr. 1308/2013 ("udvidelse") inden den 1. januar 2019, eller hvis udvidelsen af standardkontrakterne forlænges af en medlemsstat uden væsentlige ændringer af betalingsbetingelserne til skade for leverandører af druer og druemost, bør de bestemmelser om forsinket betaling, der er fastsat ved dette direktiv, ikke gælde for sådanne kontrakter mellem leverandører af druer og druemost til vinproduktion og deres direkte købere. Medlemsstaterne er i medfør af artikel 164, stk. 6, i forordning (EU) nr. 1308/2013 forpligtet til at underrette Kommissionen om de respektive aftaler, som indgås af anerkendte producentorganisationer, brancheorganisationer og sammenslutninger af producentorganisationer.*

- (20) *Meddelelser om annullering for letfordærlige produkter på mindre end 30 dage bør betragtes som urimelige, da leverandøren ikke ville være i stand til at finde en alternativ afsætningsmulighed for disse produkter. For produkter i visse sektorer kan endnu kortere annulleringsfrister dog muligvis stadig give leverandører tilstrækkelig tid til at sælge produkterne et andet sted eller til at anvende dem selv. Medlemsstaterne bør derfor have mulighed for at indføre kortere annulleringsfrister for disse sektorer i behørigt begrundede tilfælde.*
- (21) *Stærkere købere bør ikke ændre aftalte kontraktvilkår ensidigt, f.eks. ved at trække produkter omfattet af en leveringsaftale ud af varesortimentet. Dette bør imidlertid ikke gælde de situationer, hvor der foreligger en aftale mellem en leverandør og en køber, der specifikt fastsætter, at køberen kan angive et konkret element af transaktionen på et senere tidspunkt for fremtidige ordrer. Det kan for eksempel vedrøre de mængder, der bestilles. En aftale indgås ikke nødvendigvis på samme tidspunkt, hvad angår alle aspekter af transaktionen mellem leverandør og køber.*
- (22) *Leverandører og købere af landbrugs- og fødevarer bør frit kunne forhandle salgstransaktioner, herunder prisen. Sådanne forhandlinger omfatter også betalinger for tjenesteydelser, som leveres af køberen til leverandøren såsom præsentation, markedsføring og salgsfremstød. Hvis en køber opkræver betalinger, som ikke er knyttet til en specifik salgstransaktion, fra en leverandør, bør dette imidlertid anses for at være urimeligt og være forbudt i henhold til dette direktiv.*

- (23) *Selv om der ikke bør være nogen forpligtelse til at anvende skriftlige kontrakter, kan anvendelsen af skriftlige aftaler inden for landbrugs- og fødevareforsyningskæden bidrage til at undgå visse former for urimelig handelspraksis. For at beskytte leverandører fra en sådan urimelig praksis bør leverandører eller deres sammenslutninger derfor have ret til at anmode om skriftlig bekræftelse af betingelserne for en leveringsaftale, hvis disse betingelser allerede er aftalt. I sådanne tilfælde bør en købers afvisning af skriftligt at bekræfte betingelserne i leveringsaftalen betragtes som urimelig handelspraksis og bør forbydes. Medlemsstaterne kan desuden indkredse, udveksle og fremme bedste praksis vedrørende indgåelse af langsigtede kontrakter med det formål at styrke producenternes forhandlingsposition i landbrugs- og fødevareforsyningskæden.*
- (24) *Dette direktiv harmoniserer ikke reglerne om bevisbyrde, som anvendes i sager ved de nationale håndhævende myndigheder, ligesom det heller ikke harmoniserer definitionen af leveringsaftaler. Bestemmelserne om bevisbyrde og definitionen af leveringsaftaler er derfor dem, der er fastsat i medlemsstaternes nationale ret.*

- (25) *I medfør af dette direktiv bør leverandører kunne indgive klage over visse former for urimelig handelspraksis. Handelsrepressalier fra købere mod leverandører, der udøver deres rettigheder eller truslen herom, f.eks. ved at trække produkter ud af varesortimentet, reducere mængden af bestilte produkter eller indstille visse tjenesteydelser, som køberen leverer til leverandøren, som f.eks. markedsføring eller salgsfremstød for leverandørernes produkter, bør forbydes og behandles som urimelig handelspraksis.*
- (26) *Omkostningerne ved oplagring, udstilling eller anden præsentation af landbrugs- og fødevarer eller ved tilgængeliggørelse af sådanne varer på markedet afholdes normalt af køberen. Det bør derfor i henhold til dette direktiv være forbudt, at en leverandør opkræves betaling, som enten skal foretages til køberen eller til en tredjepart, for sådanne tjenester, medmindre betalingen er aftalt i klare og utvetydige vendinger ved indgåelsen af leveringsaftalen eller i en efterfølgende aftale mellem køber og leverandør. Hvis en sådan betaling aftales, bør den baseres på objektive og rimelige skøn.*
- (27) *For at bidrag fra en leverandør til omkostningerne ved landbrugs- og fødevarerprodukters salgsfremstød, markedsføring eller reklame, herunder erhvervsfremmende udstillinger i butikker og salgskampagner, kan anses for rimelige, bør de være aftalt i klare og utvetydige vendinger ved indgåelsen af leveringsaftalen eller i en efterfølgende aftale mellem køber og leverandør. Ellers bør de være forbudt i henhold til dette direktiv. Hvis et sådant bidrag aftales, bør det baseres på objektive og rimelige skøn.*

- (28) *Medlemsstaterne bør udpege håndhævende myndigheder for at sikre effektiv håndhævelse af forbuddene i dette direktiv **II**. Disse myndigheder bør enten kunne handle på eget initiativ eller på grundlag af klager fra parter, der berøres af urimelig handelspraksis i landbrugs- og fødevareforsyningskæden, klager fra whistleblowere eller anonyme klager. En håndhævende myndighed kan fastslå, at der ikke er tilstrækkeligt grundlag til at reagere på en klage. Administrative prioriteringer kan også føre til et sådant resultat. Hvis den håndhævende myndighed finder, at den ikke vil være i stand til at prioritere en klage, bør den underrette klageren og begrunde svaret.* Hvis en klager anmoder om, at vedkommendes identitet holdes hemmelig på grund af frygt for handelsrepressalier, bør de håndhævende myndigheder i medlemsstaterne *træffe passende foranstaltninger.*
- (29) *Hvis en medlemsstat har mere end én håndhævende myndighed, bør den udpege et enkelt kontaktpunkt med henblik på at fremme et effektivt samarbejde mellem de håndhævende myndigheder og samarbejde med Kommissionen.*
- (30) *Leverandører kan finde det lettere at indgive en klage til den håndhævende myndighed i deres egen medlemsstat, f.eks. af sproglige årsager. For så vidt angår håndhævelsen kan det imidlertid være mere effektivt at indgive en klage til den håndhævende myndighed i den medlemsstat, hvor køberen er etableret. Leverandører bør kunne vælge, hvilken myndighed de ønsker at indgive klagen til.*

- (31) I kraft af klager fra producentorganisationer, **andre leverandørorganisationer og** disses sammenslutninger, **herunder repræsentative organisationer**, kan der sikres beskyttelse af identiteten hos medlemmer af organisationerne, som ■ mener, at de udsættes for urimelig handelspraksis. **Andre organisationer, der har en berettiget interesse i at repræsentere leverandører, bør også have ret til at indgive klager efter anmodning fra en leverandør og til dennes fordel, forudsat at sådanne organisationer er uafhængige og nonprofit juridiske personer.** De håndhævende myndigheder i medlemsstaterne bør således kunne modtage og reagere på klager fra sådanne enheder, idet de beskytter **købernes** proceduremæssige rettigheder.
- (32) **For at sikre effektiv håndhævelse af forbuddet mod urimelig handelspraksis bør de udpegede håndhævende myndigheder have de nødvendige ressourcer og den nødvendige ekspertise.**
- (33) Medlemsstaternes håndhævende myndigheder bør have de nødvendige beføjelser **og den nødvendige ekspertise til at foretage undersøgelser. Bemyndigelse af disse myndigheder betyder ikke, at de er forpligtet til at anvende disse beføjelser i hver undersøgelse, som de foretager. Den håndhævende myndigheds beføjelser bør f.eks.** gøre det muligt for dem at foretage en effektiv indsamling af faktuelle oplysninger, **og de** håndhævende myndigheder bør have beføjelse til at beordre, at en forbudt praksis indstilles, hvis det er relevant.

- (34) Afskrækkende midler såsom beføjelser til at pålægge *eller indlede sager, f.eks. retssager, med henblik på at pålægge bøder og andre lige så effektive sanktioner* samt at offentliggøre resultater af undersøgelser, *herunder offentliggørelse af oplysninger om købere, som har begået overtrædelserne*, kan tilskynde til adfærdsændringer og udenretslige løsninger mellem parterne, og de bør derfor være omfattet af de håndhævende myndigheders beføjelser. *Bøder kan være særdeles effektive og afskrækkende. Den håndhævende myndighed bør dog i hver undersøgelse kunne beslutte, hvilken af dens beføjelser den vil udøve, og hvorvidt den vil pålægge eller indlede sag med henblik på pålæggelse af en bøde eller anden lige så effektiv sanktion.*

- (35) *Udøvelsen af de beføjelser, der tildeles de håndhævende myndigheder ved dette direktiv, bør være genstand for hensigtsmæssige garantier, der opfylder standarderne for de generelle principper i EU-retten og Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder i overensstemmelse med Den Europæiske Unions Domstols retspraksis, herunder respekten for køberens ret til et forsvar.*
- (36) Kommissionen og de håndhævende myndigheder i medlemsstaterne bør samarbejde tæt for at sikre en fælles tilgang til anvendelsen af de bestemmelser, der er fastlagt i dette direktiv. Navnlig bør de håndhævende myndigheder yde hinanden gensidig bistand, f.eks. ved at udveksle oplysninger og hjælpe med undersøgelser, som har en grænseoverskridende dimension.
- (37) For at fremme effektiv håndhævelse bør Kommissionen hjælpe med at tilrettelægge *regelmæssige* møder mellem medlemsstaternes håndhævende myndigheder, på hvilke de kan ■ dele relevante oplysninger, *bedste praksis, nye udviklinger, håndhævelsespraksis og anbefalinger med hensyn til anvendelsen af bestemmelserne i dette direktiv.* ■

- (38) *Med henblik på at lette disse udvekslinger* bør Kommissionen oprette et offentligt websted, *som indeholder henvisninger til de nationale håndhævende myndigheder, herunder oplysninger om nationale foranstaltninger til gennemførelse af dette direktiv.*

I

- (39) Da de fleste medlemsstater allerede har – om end forskellige – nationale bestemmelser om urimelig handelspraksis, er det hensigtsmæssigt at anvende et direktiv til at indføre en minimumsstandard i henhold til EU-retten. Dette bør gøre det muligt for medlemsstaterne at indarbejde de relevante bestemmelser i deres nationale retsorden på en sådan måde, at der skabes *mulighed for* etablering af sammenhængende *ordninger*. Medlemsstaterne bør ikke udelukkes fra inden for deres område at *opretholde* eller *indføre* strengere nationale *bestemmelser, som fastsætter et højere niveau af beskyttelse* mod urimelig handelspraksis, der forekommer i relationer mellem virksomheder i *landbrugs- og fødevareforsyningskæden*, dog med forbehold af de gældende begrænsninger i EU-retten, som skal sikre et velfungerende indre marked, *og såfremt sådanne bestemmelser er forholdsmæssige.*

- (40) *Medlemsstaterne bør også have mulighed for at opretholde eller indføre nationale bestemmelser, der har til formål at bekæmpe urimelig handelspraksis, og som falder uden for dette direktivs anvendelsesområde, dog med forbehold af de gældende begrænsninger i EU-retten, som skal sikre et velfungerende indre marked, og såfremt sådanne bestemmelser er forholdsmæssige. Sådanne nationale bestemmelser kan være mere vidtrækkende end dette direktiv, f.eks. hvad angår købernes og leverandørernes størrelse, beskyttelse af købere, omfanget af varer og omfanget af tjenesteydelser. Sådanne nationale bestemmelser kan også være mere vidtrækkende end antallet af og formerne for forbudt urimelig handelspraksis, der er opført i dette direktiv.*
- (41) *Sådanne nationale bestemmelser vil gælde sideløbende med frivillige styringsforanstaltninger såsom nationale adfærdskodekser eller forsyningskædeinitiativet. Der bør udtrykkeligt tilskyndes til anvendelse af frivillig, alternativ tvistbilæggelse mellem leverandører og købere, uden at dette berører leverandørens ret til at indgive klager eller henvende sig til civile domstole.*

- (42) Kommissionen bør have et overblik over gennemførelsen af dette direktiv i medlemsstaterne. Desuden bør Kommissionen kunne vurdere, hvor effektivt dette direktiv er. Med henblik herpå bør de håndhævende myndigheder i medlemsstaterne fremlægge årlige rapporter for Kommissionen. ***Disse rapporter bør, hvor det er relevant, indeholde kvantitative og kvalitative oplysninger om klager, undersøgelser og afgørelser.*** For at sikre ensartede betingelser for gennemførelsen af denne indberetningsforpligtelse bør Kommissionen tillægges gennemførelsesbeføjelser. Disse beføjelser bør udøves i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 182/2011¹¹.
- (43) Af hensyn til en effektiv gennemførelse af politikken til bekæmpelse af urimelig handelspraksis i relationer mellem virksomheder i ***landbrugs- og fødevarerforsyningskæden*** bør Kommissionen undersøge anvendelsen af dette direktiv og forelægge Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget en rapport. ***Denne undersøgelse bør navnlig vurdere effektiviteten af nationale foranstaltninger, hvis mål er at bekæmpe urimelig handelspraksis i landbrugs- og fødevarerforsyningskæden, og effektiviteten af samarbejdet mellem håndhævende myndigheder.*** Ved undersøgelsen bør der navnlig også fokuseres på, om det – ud over at beskytte ■ leverandører – i fremtiden vil være berettiget at beskytte ■ købere af ***landbrugs- og fødevarer*** i forsyningskæden. ***Rapporten bør, hvis det er relevant, ledsages af lovgivningsforslag.***

¹¹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 182/2011 af 16. februar 2011 om de generelle bestemmelser og principper for, hvordan medlemsstaterne skal kontrollere Kommissionens udøvelse af gennemførelsesbeføjelser (EUT L 55 af 28.2.2011, s. 13).

- (44) *Målet for dette direktiv, nemlig at fastlægge en EU-minimumsstandard for beskyttelse ved at harmonisere medlemsstaternes forskellige foranstaltninger vedrørende urimelig handelspraksis, kan ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne, men kan på grund af deres omfang og virkninger bedre nås på EU-plan; Unionen kan derfor vedtage foranstaltninger i overensstemmelse med nærhedsprincippet, jf. artikel 5 i traktaten om Den Europæiske Union. I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, jf. nævnte artikel, går dette direktiv ikke videre, end hvad der er nødvendigt for at nå dette mål —*

VEDTAGET DETTE DIREKTIV:

Artikel 1

Genstand og anvendelsesområde

1. *Med henblik på at bekæmpe praksis, som klart afviger fra god praksis på handelsområdet, som er i strid med god tro og redelig handlemåde, og som en handelspartner ensidigt påtvinger en anden,* fastlægges ved dette direktiv en minimumsliste over forbudte former for urimelig handelspraksis i forhold mellem købere og leverandører i **landbrugs- og** fødevareforsyningskæden, og der fastsættes minimumsbestemmelser vedrørende disse forbuds håndhævelse og ordninger om koordinering mellem håndhævende myndigheder.

2. Dette direktiv finder anvendelse på visse former for urimelig handelspraksis, der forekommer i forbindelse med salg af *landbrugs- og fødevarer fra*:
- a) *leverandører, som har en årlig omsætning på højst 2 000 000 EUR til købere, som har en årlig omsætning på over 2 000 000 EUR*
 - b) *leverandører, som har en årlig omsætning på over 2 000 000 EUR, men ikke over 10 000 000 EUR, til købere, som har en årlig omsætning på over 10 000 000 EUR*
 - c) *leverandører, som har en årlig omsætning på over 10 000 000 EUR, men ikke over 50 000 000 EUR, til købere, som har en årlig omsætning på over 50 000 000 EUR*
 - d) *leverandører, som har en årlig omsætning på over 50 000 000 EUR, men ikke over 150 000 000 EUR, til købere, som har en årlig omsætning på over 150 000 000 EUR*
 - e) *leverandører, som har en årlig omsætning på over 150 000 000 EUR, men ikke over 350 000 000 EUR, til købere, som har en årlig omsætning på over 350 000 000 EUR.*

Leverandørernes og købernes årlige omsætning som omhandlet i første afsnit, litra a)-e), forstås i overensstemmelse med de relevante dele af bilaget til Kommissionens henstilling 2003/361/EF¹², navnlig bilagets artikel 3, 4 og 6, herunder definitionerne af "uafhængig virksomhed", "partnervirksomhed" og "tilknyttet virksomhed" samt andre forhold vedrørende den årlige omsætning.

Uanset første afsnit finder dette direktiv anvendelse i forbindelse med salg af landbrugs- og fødevarer fra leverandører, som har en årlig omsætning på højst 350 000 000 EUR, til alle købere, som er offentlige myndigheder.

Dette direktiv finder anvendelse på salg, hvor enten leverandøren eller køberen eller begge er etableret i Unionen.

Dette direktiv finder også anvendelse på tjenesteydelser, for så vidt som der udtrykkeligt henvises til dem i artikel 3, som leveres af køberen til en leverandør.

Dette direktiv finder ikke anvendelse på aftaler mellem leverandører og forbrugere.

¹² *Kommissionens henstilling 2013/361/EF af 6. maj 2003 om definitionen af mikrovirksomheder, små og mellemstore virksomheder (EUT L 124 af 20.5.2003, s. 36).*

3. Direktivet *finder anvendelse på* leveringsaftaler, der indgås efter anvendelsesdatoen for de foranstaltninger, der gennemfører dette direktiv, jf. artikel 13, stk. 1, andet afsnit.
4. *Leveringsaftaler, der er indgået inden datoen for offentliggørelse af de foranstaltninger, som gennemfører dette direktiv, jf. artikel 13, stk. 1, første afsnit, bringes i overensstemmelse med dette direktiv senest 12 måneder efter nævnte dato for offentliggørelse.*

Artikel 2

Definitioner

I dette direktiv forstås ved:

- 1) "**landbrugs- og fødevarer**": produkter, der er opført i bilag I til TEUF **■**, og produkter, der ikke er opført i nævnte bilag, men som er forarbejdet *til konsum ved hjælp af* produkter, *der er opført i nævnte bilag*
- 2) "køber": enhver fysisk eller juridisk person, *uanset* vedkommendes etableringssted, *eller enhver offentlig myndighed* i Unionen, som køber **landbrugs- og fødevarer** **■**; betegnelsen "køber" kan omfatte en gruppe af sådanne fysiske og juridiske personer
- 3) "**offentlig myndighed**": *nationale, regionale eller lokale myndigheder, offentligretlige organer eller sammenslutninger af en eller flere af disse myndigheder eller et eller flere af disse offentligretlige organer*
- 4) "leverandør": enhver landbrugsproducent eller enhver fysisk eller juridisk person, som sælger **landbrugs- og fødevarer**, uanset vedkommendes etableringssted; betegnelsen "leverandør" kan omfatte en gruppe af sådanne landbrugsproducenter eller en gruppe af sådanne fysiske og juridiske personer såsom producentorganisationer, *leverandørorganisationer og disses sammenslutninger*
■
- 5) "letfordærlige **landbrugs- og fødevarer**": **landbrugs- og fødevarer**, som *på grund af deres beskaffenhed eller stadie i forarbejdningen risikerer at blive uegnede til salg inden for 30 dage efter høst, produktion eller forarbejdning.*

Artikel 3

Forbud mod urimelig handelspraksis

1. Medlemsstaterne sikrer, at *som minimum alle* følgende former for *urimelig* handelspraksis er forbudt:

a) Køberen betaler leverandøren **■** ,

i) hvis produkterne i henhold til leveringsaftalen skal leveres regelmæssigt:

- *for letfordærlige landbrugs- og fødevarer, senere end 30 dage efter udløbet af en aftalt leveringsperiode, i hvilken leveringer har fundet sted, eller senere end 30 dage efter datoen, hvor det beløb, der skal betales for denne leveringsperiode, fastsættes, alt efter hvilken af de to datoer der er den seneste*
- *for andre landbrugs- og fødevarer, senere end 60 dage efter udløbet af en aftalt leveringsperiode, i hvilken leveringer har fundet sted, eller senere end 60 dage efter datoen, hvor det beløb, der skal betales for denne leveringsperiode, fastsættes, alt efter hvilken af de to datoer der er den seneste.*

Med henblik på betalingsfristerne i dette nummer skal de aftalte leveringsperioder i alle tilfælde anses for ikke at overskride en måned

ii) *hvis produkterne i henhold til leveringsaftalen ikke skal leveres regelmæssigt:*

- *for letfordærlige landbrugs- og fødevarer, senere end 30 dage efter leveringsdatoen eller senere end 30 dage efter datoen, hvor det beløb, der skal betales, fastsættes, alt efter hvilken af de to datoer der er den seneste*
- *for andre landbrugs- og fødevarer, senere end 60 dage efter leveringsdatoen eller senere end 60 dage efter datoen, hvor det beløb, der skal betales, fastsættes, alt efter hvilken af de to datoer der er den seneste.*

Uanset dette litras nr. i) og ii) gælder følgende, hvis køberen fastsætter det beløb, der skal betales:

- *de betalingsfrister, der er angivet i nr. i), regnes fra udløbet af en aftalt leveringsperiode, i hvilken leveringerne har fundet sted, og*
- *de betalingsfrister, der er angivet i nr. ii), regnes fra leveringsdatoen.*

b) Køberen annullerer ordrer på letfordærlige **landbrugs- og** fødevarer med så kort varsel, at en leverandør ikke med rimelighed kan forventes at finde en alternativ måde at afsætte eller anvende de pågældende produkter på; *et varsel på mindre end 30 dage betragtes altid som kort varsel; Medlemsstaterne kan fastsætte kortere frister end 30 dage for specifikke sektorer i behørigt begrundede tilfælde.*

- c) Køberen ændrer ensidigt **■** vilkårene i en leveringsaftale *for landbrugs- og fødevarer vedrørende landbrugs- og fødevarernes leverings- eller forsyningshyppighed, -metode, -sted, -timing eller -omfang, kvalitetsstandarderne, betalingsbetingelserne eller priserne, eller hvad angår levering af tjenesteydelser, for så vidt som disse er udtrykkeligt omhandlet i stk. 2.*
- d) *Køberen kræver betalinger af leverandøren, der ikke vedrører salg af leverandørens landbrugs- og fødevarer.*
- e) *Køberen kræver, at leverandøren betaler for den forringelse eller det tab eller begge af landbrugs- og fødevarer, der forekommer hos en køber, eller efter at ejerskabet er overgået til køberen, hvor en sådan forringelse eller et sådant tab ikke skyldes leverandørens forsømmelighed eller fejl.*
- f) *Køberen nægter skriftligt at bekræfte betingelserne for en leveringsaftale mellem køber og leverandør, som leverandøren har anmodet om en skriftlig bekræftelse af; dette finder ikke anvendelse, hvis leveringsaftalen vedrører produkter, som skal leveres af et medlem af en producentorganisation, herunder et kooperativ, til den producentorganisation, som leverandøren er medlem af, hvis denne producentorganisations vedtægter eller regler og afgørelser fastlagt i eller truffet i henhold til disse vedtægter indeholder bestemmelser, der har tilsvarende virkning som vilkårene i leveringsaftalen.*

- g) *Køberen ulovligt erhverver, bruger eller videregiver leverandørens forretningshemmeligheder som omhandlet i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2016/943¹³.*
- h) *Køberen truer med at iværksætte eller iværksætter handelsrepressalier over for leverandøren, hvis leverandøren udøver sine kontraktmæssige eller juridiske rettigheder, herunder ved at indgive en klage til håndhævende myndigheder eller ved at samarbejde med håndhævende myndigheder under en undersøgelse.*
- i) *Køberen kræver kompensation fra leverandøren for omkostningerne ved at behandle kundeklager i forbindelse med salget af leverandørens produkter, selv om der ikke er nogen forsømmelighed eller fejl fra leverandørens side. Forbuddet i første afsnit, litra a), berører ikke:*
- *de konsekvenser af for sen betaling og de retsmidler, der er fastlagt i direktiv 2011/7/EU, der finder anvendelse uanset de betalingsfrister, der er fastsat i nævnte direktiv, på grundlag af de betalingsfrister, der er fastsat i nærværende direktiv*
 - *køberens og leverandørens mulighed for at aftale en værdidelingsklausul som omhandlet i artikel 172a i forordning (EU) nr. 1308/2013.*

¹³ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2016/943 af 8. juni 2016 om beskyttelse af fortrolig knowhow og fortrolige forretningsoplysninger (forretningshemmeligheder) mod ulovlig erhvervelse, brug og videregivelse (EUT L 157 af 15.6.2016, s. 1).

Forbuddet i første afsnit, litra a), gælder ikke for betalinger:

- *som en køber foretager til en leverandør inden for rammerne af skoleordningen, jf. artikel 23 i forordning (EU) nr. 1308/2013*
- *som foretages af offentlige organer, der leverer sundhedspleje, jf. artikel 4, stk. 4, litra b), i direktiv 2011/7/EU*
- *i medfør af leveringsaftaler mellem leverandører af druer eller druemost til vinproduktion og deres direkte købere, forudsat:*
 - i) *at de specifikke betalingsbetingelser for salgstransaktioner indgår i standardkontrakter, som er blevet gjort bindende af medlemsstaten i henhold til artikel 164 i forordning (EU) nr. 1308/2013 inden den 1. januar 2019, og at denne udvidelse af standardkontrakterne forlænges af medlemsstaterne fra nævnte dato uden væsentlige ændringer af betalingsbetingelserne til skade for leverandører af druer eller druemost, og*
 - ii) *at leveringsaftalerne mellem leverandører af druer eller druemost til vinproduktion og deres direkte købere er eller bliver flerårige.*

2. Medlemsstaterne sikrer, at ***som minimum alle*** følgende former for handelspraksis er forbudt, ***medmindre der forinden er truffet aftale herom i klare og utvetydige vendinger i*** **■** leveringsaftalen ***eller i en eventuel efterfølgende aftale mellem køber og leverandør:***

- a) Køberen returnerer ikkeafsatte ***landbrugs- og*** fødevarer til leverandøren ***uden at betale for disse ikkeafsatte produkter eller uden at betale for bortskaffelse af disse produkter eller begge.***
- b) Leverandøren ***opkræves*** betaling som betingelse for oplagring, udstilling eller anden præsentation af ***sine landbrugs- og*** fødevareprodukter eller ***tilgængeliggørelse af sådanne varer på markedet ■*** .
- c) ***Køberen kræver, at leverandøren bærer alle eller en del af omkostningerne ved prisnedslag for landbrugs- og*** fødevarer, som sælges af køberen ***i forbindelse med et salgsfremstød.***
- d) ***Køberen kræver, at leverandøren betaler for køberens reklame for landbrugs- og fødevarer.***
- e) Køberen ***kræver, at leverandøren betaler*** for køberens markedsføring af ***landbrugs- og*** fødevarer.
- f) ***Køberen opkræver betaling fra leverandøren for personale til at indrette lokaler til salg af leverandørens produkter.***

Medlemsstaterne sikrer, at den i første afsnits litra c) omhandlede handelspraksis er forbudt, medmindre køberen, inden denne iværksætter et salgsfremstød, angiver salgsfremstødsperioden og den mængde ***landbrugs- og*** fødevarer, der forventes bestilt ***til den nedsatte pris.***

3. *Hvis* køberen kræver en betaling i de situationer, der er omhandlet i stk. 2, første afsnit, litra b), c), d), *e) eller f) ■*, *skal køberen* efter anmodning fra leverandøren give leverandøren et *skriftligt* overslag over betalingen pr. enhed eller *de* samlede *betalinger*, alt efter hvad der er hensigtsmæssigt, og skal for så vidt angår situationerne i stk. 2, første afsnit, litra b), d), *e) eller f)*, desuden *give* leverandøren et *skriftligt* overslag over omkostningerne og grundlaget for *dette* overslag.
4. Medlemsstaterne sikrer, at forbuddene i stk. 1 og 2 udgør overordnede præceptive bestemmelser, som finder anvendelse i enhver situation, der falder inden for disse bestemmelsers anvendelsesområde, uanset den ret, som i andre henseender ville finde anvendelse på leveringsaftalen mellem parterne.

Artikel 4

Udpegede håndhævende *myndigheder*

1. Hver medlemsstat udpeger *en eller flere myndigheder*, der skal håndhæve forbuddene i artikel 3 på nationalt plan ("håndhævende myndighed"), *og underretter Kommissionen om denne udpegelse*.
2. *Hvis en medlemsstat udpeger mere end én håndhævende myndighed på sit område, udpeger den et enkelt kontaktpunkt for både samarbejde mellem håndhævende myndigheder og samarbejde med Kommissionen.*

Artikel 5

Klager og fortrolighed

1. Leverandører *kan* indgive klager *enten til den håndhævende myndighed i den medlemsstat, hvor leverandøren er etableret, eller* til den håndhævende myndighed i den medlemsstat, hvor den køber, der formodes at have udøvet en forbudt handelspraksis, er etableret. *Den håndhævende myndighed, som klagen er indgivet til, har kompetence til at håndhæve forbuddene i artikel 3.*
2. Producentorganisationer, *andre leverandørorganisationer og disses sammenslutninger* har ret til at indgive en klage *efter anmodning fra en eller flere af deres medlemmer eller, hvis det er relevant, efter anmodning fra en eller flere af deres medlemsorganisationers medlemmer*, hvis disse medlemmer mener, at de udsættes for en forbudt handelspraksis. *Andre organisationer, der har en berettiget interesse i at repræsentere leverandører, har ret til at indgive klager efter anmodning fra en leverandør og til denne leverandørs fordel, forudsat at sådanne organisationer er uafhængige og nonprofit juridiske personer.*

3. *Medlemsstaterne sikrer, at den håndhævende myndighed, hvis klageren anmoder herom, træffer de nødvendige foranstaltninger til passende beskyttelse af klagerens eller de i stk. 2 omhandlede medlemmers eller leverandørers identitet, og til passende beskyttelse af eventuelle andre oplysninger, [] hvis offentliggørelse efter klagerens mening vil skade klagerens eller disse medlemmers eller leverandørers interesser. Klageren skal angive alle oplysninger [], som denne anmoder om fortrolig behandling af.*
4. *Medlemsstaterne sikrer, at den håndhævende myndighed, der modtager klagen, inden for en rimelig frist efter modtagelsen af klagen, underretter klageren om, hvordan den agter at følge op på klagen.*

5. Hvis der efter den håndhævende myndigheds mening ikke er et tilstrækkeligt grundlag for at behandle en klage, sikrer medlemsstaterne, at den håndhævende myndighed underretter klageren om begrundelsen *inden for en rimelig frist efter modtagelsen af klagen.*
6. *Hvis der efter den håndhævende myndigheds mening er et tilstrækkeligt grundlag for at behandle en klage,* sikrer medlemsstaterne, at den håndhævende myndighed *indleder, foretager og afslutter en undersøgelse af klagen inden for en rimelig frist.*
7. *Hvis den håndhævende myndighed fastslår, at en køber har overtrådt de forbud, der er omhandlet i artikel 3, sikrer medlemsstaterne, at den håndhævende myndighed pålægger køberen at ophøre med den forbudte handelspraksis.*

Artikel 6

Håndhævende myndigheders beføjelser

1. Medlemsstaterne sikrer, at *hver af deres* håndhævende *myndigheder har de fornødne ressourcer og den fornødne ekspertise til at udføre sine opgaver*, og tillægger den følgende beføjelser:
- a) *beføjelse* til at indlede og foretage undersøgelser på eget initiativ eller på grundlag af en klage
 - b) *beføjelse* til at pålægge købere og leverandører at fremlægge alle de oplysninger, der er nødvendige for at foretage undersøgelser om den forbudte handelspraksis
 - c) *beføjelse til at gennemføre uanmeldte inspektioner på stedet som led i sine undersøgelser, i overensstemmelse med nationale bestemmelser og procedurer*

- d) *beføjelse* til at træffe afgørelser, hvori den *fastslår* overtrædelser af de forbud, der er fastsat i artikel 3, og *pålægger* køberen at ophøre med den forbudte handelspraksis; myndigheden kan undlade at træffe en sådan afgørelse, hvis den indebærer en risiko for at afsløre en klagers identitet eller en risiko for at offentliggøre andre oplysninger, hvis offentliggørelse efter klagerens mening vil skade dennes interesser, og forudsat at klageren har udpeget de pågældende oplysninger i overensstemmelse med artikel 5, stk. 3
- e) *beføjelse til at pålægge eller indlede sager med henblik på at pålægge bøder og andre lige så effektive sanktioner* og foreløbige foranstaltninger over for overtrædelsens ophavsmand, *i overensstemmelse med nationale bestemmelser og procedurer*
- f) *beføjelse til regelmæssigt at offentliggøre sine afgørelser truffet i medfør af litra d) og e).*

De *sanktioner, der er omhandlet i første afsnit, litra e)*, skal være effektive, stå i et rimeligt forhold til overtrædelsen og have afskrækkende virkning, under hensyntagen til overtrædelsens art, varighed, *gentagne karakter* og grovhed.

I

2. *Medlemsstaterne sikrer, at udøvelsen af de i stk. 1 omhandlede beføjelser er genstand for hensigtsmæssige garantier for så vidt angår retten til forsvar i overensstemmelse med de generelle principper i EU-retten og Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, herunder i tilfælde hvor klageren anmoder om fortrolig behandling af oplysninger i henhold til artikel 5, stk. 3.*

Artikel 7
Alternativ tvistbilæggelse

Uden at det berører leverandørernes ret til at indgive klager i henhold til artikel 5 og de håndhævende myndigheders beføjelser i henhold til artikel 6, kan medlemsstaterne fremme frivillig anvendelse af effektive og uafhængige alternative tvistbilæggelsesmekanismer såsom mægling med henblik på bilæggelse af tvister mellem leverandører og købere, hvad angår køberens udøvelse af urimelig praksis.

Artikel 8
Samarbejde mellem håndhævende myndigheder

1. Medlemsstaterne sikrer, at de håndhævende myndigheder samarbejder effektivt med hinanden **og med Kommissionen**, og at de yder hinanden gensidig bistand i forbindelse med undersøgelser, der har en grænseoverskridende dimension.
2. De håndhævende myndigheder mødes **mindst** én gang om året for at drøfte anvendelsen af dette direktiv på grundlag af de i artikel 10, stk. 2, omhandlede årlige rapporter **■**. **De håndhævende myndigheder drøfter bedste praksis, nye sager og nye udviklinger inden for urimelig handelspraksis i landbrugs- og fødevarerforsyningskæden og udveksler oplysninger, navnlig om de gennemførelsesforanstaltninger, som de har vedtaget i overensstemmelse med dette direktiv og om deres håndhævelsespraksis. De håndhævende myndigheder kan vedtage henstillinger for at fremme en ensartet anvendelse af dette direktiv og for at forbedre håndhævelsen.** Kommissionen letter afholdelsen af disse møder.

3. Kommissionen opretter og driver et websted, der gør det muligt at udveksle oplysninger mellem de håndhævende myndigheder og Kommissionen, navnlig i forbindelse med de årlige møder. *Kommissionen opretter et offentligt tilgængeligt websted, der angiver kontaktoplysninger på de udpegede håndhævende myndigheder og links til websteder for de nationale håndhævende myndigheder eller andre myndigheder i medlemsstaterne, som giver oplysninger om de foranstaltninger, der gennemfører dette direktiv, jf. artikel 13, stk. 1.*

Artikel 9

Nationale bestemmelser

1. *Med henblik på at sikre en højere grad af beskyttelse* kan medlemsstaterne *bevare eller indføre* strengere bestemmelser, der har til formål at bekæmpe urimelig handelspraksis, *end dem, der er fastsat ved dette direktiv*, forudsat at disse nationale bestemmelser er forenelige med bestemmelserne for det indre markeds funktion.
2. *Dette direktiv berører ikke nationale bestemmelser, der sigter mod at bekæmpe urimelig handelspraksis, som ikke falder inden for dette direktivs anvendelsesområde, forudsat at sådanne bestemmelser er forenelige med bestemmelserne for det indre markeds funktion.*

Artikel 10
Indberetning ■

1. *Medlemsstaterne sikrer, at deres håndhævende myndigheder offentliggør en årlig rapport om de aktiviteter, der er omfattet af dette direktivs anvendelsesområde, som bl.a. skal angive antallet af modtagne klager og antallet af de undersøgelser, som er iværksat eller afsluttet, i løbet af det foregående år. For hver afsluttet undersøgelse skal rapporten indeholde en kort beskrivelse af undersøgelsens emne, resultat og i givet fald den afgørelse, der er truffet, jf. dog fortrolighedskravene i artikel 5, stk. 3.*
2. Senest den 15. marts hvert år sender medlemsstaterne Kommissionen en rapport om urimelig handelspraksis i relationer mellem virksomheder i **landbrugs- og fødevarerforsyningskæden**. Denne rapport skal navnlig indeholde alle relevante data om anvendelsen og håndhævelsen af bestemmelserne i dette direktiv i den pågældende medlemsstat i løbet af det foregående år.
3. Kommissionen kan vedtage gennemførelsesretsakter, der fastsætter:
 - a) bestemmelser om de oplysninger, som er nødvendige for anvendelsen af stk. 2
 - b) ordninger for behandling af de oplysninger, som medlemsstaterne skal sende til Kommissionen, og bestemmelser om sådanne oplysningers indhold og form

- c) ordninger til at overføre eller stille oplysninger og dokumenter til rådighed for medlemsstaterne, internationale organisationer, kompetente myndigheder i tredjelande eller offentligheden, med forbehold af beskyttelsen af personoplysninger og landbrugsproducenternes og virksomhedernes berettigede interesse i, at deres forretningshemmeligheder ikke røbes.

Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter undersøgelsesproceduren, jf. artikel 11, stk. 2.

Artikel 11

Udvalgsprocedure

1. Kommissionen bistås af Komitéen for den Fælles Markedsordning for Landbrugsprodukter, der er nedsat ved artikel 229 i forordning (EU) nr. 1308/2013. Denne komité er et udvalg som omhandlet i forordning (EU) nr. 182/2011.
2. Når der henvises til dette stykke, finder artikel 5 i forordning (EU) nr. 182/2011 anvendelse.

Artikel 12

Evaluering

1. *Senest den ...* [78 måneder efter datoen for dette direktivs ikrafttræden] foretager Kommissionen *den første* evaluering af dette direktiv og forelægger Europa-Parlamentet og Rådet samt Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget en rapport om de vigtigste resultater af denne evaluering. *Denne rapport ledsages eventuelt af lovgivningsforslag.*
2. *Nævnte evaluering skal som minimum vurdere:*
 - a) *effektiviteten af de foranstaltninger, der er gennemført på nationalt plan for at bekæmpe urimelig handelspraksis i landbrugs- og fødevarerforsyningskæden*
 - b) *effektiviteten af samarbejdet mellem kompetente håndhævende myndigheder og i givet fald redegøre for metoder til at forbedre dette samarbejde.*

3. *Kommissionen udarbejder den i stk. 1 omhandlede rapport på grundlag af de årlige rapporter, der er omhandlet i artikel 10, stk. 2. Kommissionen kan om nødvendigt anmode om yderligere oplysninger fra medlemsstaterne, herunder oplysninger om effektiviteten af de foranstaltninger, der er blevet gennemført på nationalt plan, og effektiviteten af samarbejde og gensidig bistand.*
4. Senest den ... [30 måneder efter datoen for dette direktivs ikrafttræden] forelægger Kommissionen Europa-Parlamentet og Rådet samt Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget en statusrapport om gennemførelsen og anvendelsen af dette direktiv.

Artikel 13

Gennemførelse

1. Medlemsstaterne vedtager og offentliggør senest den ... [24 måneder efter datoen for dette direktivs ikrafttræden] ■ de love og administrative bestemmelser, der er nødvendige for at efterkomme dette direktiv. De meddeler *straks Kommissionen* ■ teksten til disse *love og bestemmelser*.

De anvender disse *love og bestemmelser senest den ...* [30 måneder efter datoen for dette direktivs ikrafttræden].

Disse love og bestemmelser skal ved vedtagelsen indeholde en henvisning til dette direktiv eller skal ved offentliggørelsen ledsages af en sådan henvisning. Medlemsstaterne fastsætter de nærmere regler for henvisningen.

2. Medlemsstaterne meddeler Kommissionen teksten til de vigtigste nationale retsforskrifter, som de udsteder på det område, der er omfattet af dette direktiv.

Artikel 14
Ikrafttræden

Dette direktiv træder i kraft på femtedagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Artikel 15
Adressater

Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne.

Udfærdiget i ...

På Europa-Parlamentets vegne

Formand

På Rådets vegne

Formand

Erklæring fra Europa-Parlamentet om indkøbsforeninger

Europa-Parlamentet anerkender den mulige rolle, som indkøbsforeninger kan spille med hensyn til at skabe økonomisk effektivitet i landbrugs- og fødevareforsyningskæden, men understreger, at den nuværende mangel på oplysninger ikke giver mulighed for en evaluering af sådanne indkøbsforeningers økonomiske indvirkning på forsyningskædens funktionsmåde.

I den forbindelse opfordrer Europa-Parlamentet Kommissionen til hurtigst muligt at iværksætte en tilbundsgående analyse af omfanget af disse nationale og internationale indkøbsforeninger og deres indvirkning på landbrugs- og fødevareforsyningskædens økonomiske funktionsmåde.

Fælles erklæring fra Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen om gennemsigtighed på landbrugs- og fødevaremarkederne

Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen understreger, at gennemsigtighed på landbrugs- og fødevaremarkederne er et centralt element i en velfungerende landbrugs- og fødevareforsyningskæde for at give de økonomiske aktører og offentlige myndigheder et bedre informationsgrundlag til at træffe deres valg samt lette aktørernes forståelse af markedsudviklingen. Kommissionen opfordres til at fortsætte sit igangværende arbejde med at forbedre markedsgennemsigtigheden på EU-plan. Dette kan omfatte styrkelse af arbejdet med EU's markedsobservatorier og forbedring af indsamlingen af de statistiske data, som er nødvendige for at analysere prisdannelsesmekanismerne i landbrugs- og fødevareforsyningskæden.
